

KIIRELT TÖÖLE

**Töölesaamist toetav rehabilitatsiooniprogramm osalise
töövõimega inimestele
Programmi lühikokkuvõte**

Rehabilitatsiooniprogrammi osutamise keskkond:
Programmi tegevused viiakse ellu rehabilitatsiooniasutuses, kliendi töökohas ning koostööpartnerite juures (nt Töötukassas), samuti avalikus ruumis, ühistransport jm.

Sihtgrupp: Programmi sihtgrupiks on vähenenud töövõimega tööealised psüühikahäirega ja intellektipuudega kliendid (tuvastatud osaline töövõime või töövõime kaotuse protsent), kes on Eesti Töötukassas registreeritud töötuna ning kes vajavad multidistsiplinaarse rehabilitatsioonimeeskonna tuge töökoha leidmisel ja tööga kohamisel.

Programmis läbivad teemad ja kasutatav **toetatud töölerakendamise metoodika** on olemuselt universaalsed ja sobivad erinevate sihtrühmade puhul. Lähtudes rehabilitatsiooniprogrammi suunatud klientide erivajadusest ja rehabilitatsiooniteenuse osutaja senisest tööpetsiifikast võib teenuseosutaja komplekteerida erinevaid. Ühes grupis osaleb 4-6 klienti, grupi komplekteerimisel lähtutakse eelkõige järgmistest kriteeriumitest:

Programm sobib kliendile, kes:

1. on registreeritud osalise töövõimega/töövõime kaotus protsendiga töötu;
2. on valmis tööle asuma, kuid vajab tuge ja nõustamist sobiva töö leidmisel ja töökohal kohanemisel;
3. on valmis tööpraktika käigus omandama uusi oskuseid ja seejärel tööle asuma;
3. suudab iseseisvalt (sh abivahendiga) orienteeruda ruumis ja ajas;
4. suudab kinni pidada isiklikest ja töökohal nõutavatest hügieeninõuetest;
5. suudab mõista talle antud suulisi/kirjalikke ülesandeid ja juhiseid;
6. suudab järgida üldiselt tunnustatud hea käitumise tavasid;
7. on motiveeritud järjepidevalt tööotsimisse panustama ja iseennast arendama vastavalt oma võimetele;
8. tervislik seisund on piisavalt stabiilne, et osaleda rehabilitatsiooniteenusel, tööpraktikal ning võimaldab hiljem tööle asuda;
9. on võimeline avatud tööturul töötama vähemalt 20 tundi nädalas;
10. ei ole teistes valdkondades esmaseid probleeme, mis otseselt takistavad töö otsimist ja tööle asumist;
11. ei ole sõltuvuses alkoholist ega teistest sõltuvust tekitavatest ainetest (va tubakas).

Programm ei sobi kliendile, kes (vastunäidustused programmis osalemiseks):

1. on sedavõrd madala pingetaluvusega, et see ei võimalda tööelus osaleda;
2. vajab tööl püsimiseks järjepidevat ja pikaajalist tuge n. pikaajalist kaitstud töö teenust või töötamise toetamise teenust;
3. kes ei ole peamistes igapäevaelu toimingutes iseseisev;
4. kes ei ole valmis avaldama piisavat informatsiooni oma tervisliku seisundi kohta, mis aitab tagada programmi meeskonnal ja tööandjal piisava turvalisuse töökohal.

Programmi eesmärk: tagada läbi rehabiliteerivate tegevuste vähenenud töövõimega inimeste tööle siirdumine avatud tööturule. Eesmärgi saavutamiseks kasutatakse toetatud töölerakendamise meetodikat ja tööpraktikat.

Toetatud töölerakendamise meetodika on 5 sammuline protsess, mis hõlmab endas kliendi kaasamist, kutseprofiili koostamist ehk taustainfo kogumist, töö otsimist, suhte loomist tööandjaga, jätkutuge tööil püsimiseks. Programm kestab kliendi jaoks kuni 6 kuud ning koosneb kolmes etapis:

I etapp – tööeluks ettevalmistamine rehabilitatsiooniasutuses (1,5 kuni 2 kuud, 2-3 päeva nädalas). Eesmärk: Klient on koostöös rehabilitatsioonispetsialistidega selgitanud välja oma oskustele, võimetele ning soovidele vastavad ametikohad ning on leidnud koostöös koordinaatoriga (sotsiaaltöötajaga) sobiva praktikakoha tööpraktika läbiviimiseks. Toimuvad sotsiaaltöötaja, psühholoogi ja tegevusterapeudi või füsioterapeudi grupitööd ning sotsiaaltöötaja ja psühholoogi individuaalsed nõustamised.

II etapp – tööpraktika ettevõttes (2 kuud) Eesmärk: Klient on läbinud tööpraktika, omandanud vajalikud tööoskused, kohanenud töökeskkonnaga ning on valmis asuma palgalisele tööle avatud tööturul. Praktika maht lepitakse kokku vastavalt kliendi vajadustele ja tööandja soovidele, kuid praktika maht nädalas ei ületa 40 tundi. Klienti toetab praktika ajal rehabilitatsioonispetsialist ehk koordinaator, kes viibib praktika alguses kliendiga koos praktikabaasis. Koordinaatori ülesandeks on klienti toetada töökeskkonnaga kohanemisel, tööülesannete õppimisel ja suhtlemisel tööandjaga. Samuti nõustatakse ja juhendatakse tööandjat. Praktika ajal toimuvad programmi klientidega grupitööd/kogemuskohatumised rehabilitatsiooniasutuses.

III etapp – tööle asumine ja programmi lõpetamine (2 kuud) Eesmärk: Klient on asunud tööle tema oskustele ja võimetele vastavale töökohale ning kliendiga on sõlmitud tööleping. Klienti ja tööandjat toetatakse töölepingu sõlmimisel, jätkub kliendi ja tööandja nõustamine töökohal ning programmi tegevuste lõpetamine. Klient on tööil töölepingus määratud koormusega. Programmi lõpetamisel toimub grupinõustamine/kogemuskohatumine.

Koostöö: Kliendi nõusolekul kaasatakse rehabilitatsiooniprotsessi tema lähivõrgustik. Programmi raames tehakse tihedat koostööd Töötukassa juhtumikorraldajaga, et tagada piisav infovahetus, toetus kliendile ja klienti toetavate tööturuteenuste rakendamine. Programmi osutatakse integreeritult tööpraktika teenusega, eesmärgiga tagada seadusest tulenev alus tööpraktika korraldamiseks, mis on kõikidele osapooltele ühtselt mõistetav ja kindlates raamides.

Programmi oodatud tulemus – klient on leidnud läbi rehabiliteerivate tegevuste ja toetatud töölerakendamise meetodika kasutamise enda võimetele ja oskustele vastava töökoha.

PROGRAMMI KESTVUS/PERIOOD (ajaline mõõde)			6 kuud	
Teenuse nimetus/maksumus*	Teenuse kood*	Ühiku hind	Maht	Summa
Teenus 1 (Sotsiaaltöötaja individuaalteenus)	2004	42	58	2436
Teenus 2 (Sotsiaaltöötaja grupiteenus)	2006	21	17	357
Teenus 3 (Psühholoogi individuaalteenus)	2010	42	5	210
Teenus 4 (Psühholoogi grupiteenus)	2012	21	17	357
Teenus 5 (Tegevusterapeudi või Füsioterapeudi individuaalteenus)	2003/ 2001	42	4	168
Teenus 6 (Tegevusterapeudi või Füsioterapeudi grupiteenus)	2016/ 2002	21	4	84
Kliendihind				3612
Klientide arv programmis	4	6		
Programmi kogu maksumus	14448	21672		